

HARIDUS- JA
TEADUSMINISTEERIUM

Kõrghariduse ja teaduse plokkrahastus

Renno Veinthal
asekantsler

04.12.2025

Probleemi tuum

- Rahastus killustunud, erinevad instrumendid
- Piirab strateegilist juhtimist
- Rakenduskõrgkoolide roll ja T&A rahastus ebaselge
- Halduskoormus suur

Miks on muudatus vajalik?

- Õppe ja teaduse seotus ei kajastu rahastuses
- Riigil piiratud strateegiline suunamisvõime
- Sihitoetused taastoodavad killustatust
- Puudub stabiilsus ja pikaajaline planeerimine

Põhieesmärgid

- Ühendatud püsirahastuse süsteem
- Suurem otsustusvabadus asutustele
- Sisukamad kokkulepped riigi ja asutuste vahel
- Diferentseeritud rahastus profiilipõhiselt
- Halduskoormuse vähenemine

Eelistatud lahendus A

- Ühtne institutsionaalne tegevustoetus
- Ülikoolid: kõrgharidusõppe vahendid + T&A + strateegiline rahastus
- Rakenduskõrgkoolid: kõrgharidus + strateegiline rahastus
- T&A-asutused: TAIKS alusel
- Tulemuspõhine arvestus + strateegilise rahastuse läbirääkimised
- Vajab KHaS ja TAIKS muudatusi

Alternatiivid

- B: Ühtne mudel ka teadusasutustele (miinus: ei arvesta väikeseid TA asutusi)
- C: Eraldi seadused + strateegiline komponent (killustatus jääb)
- D: Mitteregulatiivne (ei lahenda põhiprobleeme)

Mõjud ja oodatavad tulemused

- Stabiilsem rahastuskeskkond
- Paremad strateegilised kokkulepped
- Vähenenud halduskoormus
- Läbipaistvam süsteem
- Toetab ülikoolide kolme missiooni terviklikulmalt

Seadustesse jäävad põhimõtted

- RE toetuste eraldamise põhimõtted ja stabiilsusgarantiid
- Jagamise alused: baas + tulemus
- Mitmeaastased rahastamislepingud
- Erinevate asutusetüüpide arvestamine

Üleminekuloogika

- Strateegilise komponendi osakaal kasvab aja jooksul
- TAI 1% kõikumiste sidumine mudeliga
- Püsivad tegevused → põhikomponentidesse
- Arendustegevused → strateegilisse komponenti (ajutiselt)

Kokkuvõte

- Vajalik stabiilsem ja paindlikum süsteem
- Plokkrahastus loob efektiivsema juhtimise
- Lahendus A on tasakaalustatud ja diferentseeritud
- Tugevdab kogu kõrgharidus- ja teadusruumi

HARIDUS- JA
TEADUSMINISTEERIUM

Täname tähelepanu eest!